

2012-02-24

Miljödepartementet

Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljöministrarna) den 9 mars 2012

Kommenterad dagordning

1. **Godkännande av dagordningen**
2. **(ev.) Godkännande av A punkter**
3. **Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050**
– *Antagande av rådets slutsatser*

Avsikten med behandlingen i rådet

Anta rådsslutsatser om kommissionens ”Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050”.

Bakgrund

Under det svenska ordförandeskapet 2009 antog det Europeiska rådet målet att EU:s utsläpp ska minska med 80-95% till 2050 jämfört med 1990. Vid UNFCCC-konferensen i Cancun 2010 kom parterna överens om att alla utvecklade länder ska ta fram ”low carbon development strategies” utan att närmare precisera formerna. Miljörådet och därefter Europeiska rådet efterfrågade i slutsatser från hösten 2010 och våren 2011 en sådan strategi för EU från kommissionen.

Kommissionen antog meddelandet om en färdplan till 2050 på klimatområdet den 8 mars 2011. Kommissionens meddelande tar sin utgångspunkt i att EU på ett kostnadseffektivt sätt ska nå målet att minska utsläppen med 80 till 95% till 2050. Miljörådet kunde inte enas om rådsslutsatser om meddelandet vid sitt möte den 21 juni 2011. Föreliggande utkast till rådsslutsatser bygger på det ungerska ordförandeskapets slutsatser från juni 2011.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är mycket viktigt att miljørådet kan enas om långsiktig strategi för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt EU år 2050 och om inriktningen för Unionens långsiktiga klimatpolitik så att näringsliv och samhälle får efterfrågad vägledning.

Regeringen anser att EU bör befästa sin ledande roll i klimatarbetet genom att visa hur en ambitiös klimatpolitik, i överensstämmelse med det övergripande målet om att den globala medeltemperaturen ska öka med högst två grader och med EU-målet om 80-95% utsläppsminskning till år 2050, som också kan kombineras med ekonomisk tillväxt. EU:s långsiktiga klimatpolitik måste inriktas så att den är. Långsiktiga utsläppsmål behövs för att ge näringslivet tillräcklig förutsägbarhet, styra mot långsiktigt nödvändiga klimatinvesteringar

Regeringen anser att ett arbete för minskade växthusgasutsläpp i Europa också kan betyda konkurrensfördelar i den växande globala marknaden för resurseffektiva lösningar som bidrar till en omställning till en grön ekonomi.

Regeringen verkar för att miljørådet ska välkomna kommissionens meddelande. Utifrån det aktuella förhandlingsläget kan det bli svårt att nå samsyn bland medlemsstaterna om ett omnämnande av milstolpen för 2020. Mot den bakgrunden är det viktigast för Sverige att säkerställa att rådsslutsatserna åtminstone bekräftar milstolparna för 2030 och 2040.

Regeringen anser att det är hög tid för EU att staka ut vägen för klimatpolitiken bortom 2020 och anser att kommissionen bör ges i uppdrag att presentera förslag för hur EU kan minska utsläppen i tillräcklig omfattning med fokus mot 2030.

För ytterligare information, se bifogat rådsPM

Frågan har tidigare behandlats i EU-nämnden den 17/6 2011

- 4. Uppföljning av klimatkonferensen i Durban (COP 17) till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och 7e sessionsmötet mellan parterna i Kyotoprotokollet (CMP 7) (Durban, Sydafrika den 28 november- 9 december 2011)**
– Antagande av rådets slutsatser

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådsmötet ska rådsslutsatser om uppföljning av klimatkonferensen COP 17/CMP7 i Durban antas.

Bakgrund

Den sjuttonde partskonferensen inom klimatkonventionen (UNFCCC) respektive det sjunde partsmötet inom Kyotoprotokollet ägde rum i Durban, Sydafrika, den 28 november – 9 december 2011. På EU:s

miljöministerråd den 9 mars 2012 kommer rådsslutsatser att antas om EU:s syn på utfallet i Durban och på processen framöver inklusive fram till nästa partskonferens (COP18) i Doha, Qatar i slutet av 2012.

Utestående frågor inför rådmötet är framförallt paragraf 13 om EU:s syn på hanteringen av AAU-överskottet från den första åtagandeperioden men även paragraf 10 om åtagandeperiodens längd och paragraf 11-12 om EU:s syn på innehållet i den inlaga om EU:s kvantitativa åtagande under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod som enligt beslut i Durban ska skickas in till Klimatkonventionens sekretariat 1 maj.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige välkomnar förslaget till rådsslutsatser som förmedlar EU:s positiva syn på utfallet från klimatförhandlingarna i Durban som stakar ut vägen framåt. Regeringen verkar dock för att EU ska framhålla det bekymmersamma i att Durbanbesluten inte innebar några fördjupade åtaganden från parterna och att trycket på att höja ambitionerna, såväl före som efter 2020, måste öka.

EU ska lämna en inlaga till klimatkonventionens sekretariat senast 1 maj med information om vad EU avser ha för utsläppsåtagande för en andra åtagandeperiod 2013-2020 (en s.k. QELRO). Regeringen betonar vikten av att EU lämnar information som motsvarar både EU:s åtagande om 20 % - målet och det villkorade 30 %-målet. Regeringen strävar efter att EU ska verka för att frågan om AAU-överskottet löses så miljöintegriteten och klimatmålen säkerställs samtidigt som incitamenten för länder att gå längre än sina åtaganden finns kvar.

För ytterligare information se bifogat rådsPM

Frågan har tidigare behandlats i EU-nämnden den 7 oktober 2011.

5. Rio + 20: Vägar mot en hållbar framtid

– Antagande av rådets slutsatser

Avsikten med behandling av rådet

Ordförandeskapets avsikt är att anta rådsslutsatser inför Rio +20, FN:s konferens om hållbar utveckling.

Bakgrund

Rio +20, FN:s konferens om hållbar utveckling, äger rum i Rio de Janeiro 20-22 juni 2012. Rådsslutsatserna som ska tas i miljørådet den 9 mars syftar till att utveckla och förankra en ambitiös EU position inför Rio +20. Rådsslutsatser om Rio +20 har tidigare antagits i miljørådet i oktober 2011. Europeiska rådet diskuterar Rio+20 den 1-2 mars. Förhandlingar om utkast till rådsslutsatser har pågått sedan januari 2012 och förhandlats i rådsarbetsgruppen för internationella miljöfrågor vid två tillfällen samt i arbetsgruppen för miljö en gång.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att miljørådet antar rådsslutsatser inför Rio+20 som komplement till de som antogs den 10 oktober 2011.

Regeringens ambition är att konferensen levererar ett förnyat och starkare politiskt stöd för hållbar utveckling på global nivå som tar sig i uttryck i konkreta mål och åtgärder. En process bör inledas i och med Rio+20 för att definiera mål för hållbar utveckling (sustainable development goals). Rådsslutsatserna är i linje med denna ambition.

Regeringen har fått gehör för ett flertal synpunkter på rådsslutsatserna. Regeringen har fått gehör för att betona att en hållbar utveckling inte kan uppnås utan demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Vidare har regeringen betonat och fått gehör för den roll som den privata sektorn, och det civila samhället har för hållbar utveckling. Inom ramen för grön ekonomi har regeringen bl.a. fått gehör för att värdet av biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster ska integreras i policyer, beslutsfattande och ekonomiska processer.

I förhandlingarna om det institutionella ramverket för hållbar utveckling har regeringen fått genomslag för att EU ska visa öppenhet för att diskutera olika alternativ samtidigt som vissa ingångsvärden identifieras, däribland vikten av reformerna bidrar till stärkt integrering av de tre dimensionerna av hållbar utveckling (ekonomisk, social och miljömässig) på alla nivåer i FN:s arbete.

Regeringen vill stärka den internationella miljöförvaltningen (IEG) genom att FN:s miljöprogram, UNEP, stärks och att stärka synergier mellan miljökonventioner, vilket återspeglas i rådsslutsatserna.

Regeringen har fått gehör för att EU ska diskutera förslaget om s.k. hållbarhetsmål och att sådana mål ska omfatta alla tre dimensioner av hållbar utveckling – ekonomiska, sociala och miljömässiga – samt omfatta alla länder.

Regeringen har även fått genomslag för skrivningar om att priser på varor och tjänster måste reflektera sociala och miljömässiga kostnader och gett stöd till skrivning om utfasning av miljöskadliga subventioner. Regeringen har agerat och fått genomslag för vikten av att eliminera handelshinder för hållbara produkter samt att utvecklingsländernas deltagande i internationella standardiseringsprocesser ska främjas.

För ytterligare information, se bifogat rådsPM

Frågan har tidigare behandlats i EU-nämnden den 7 oktober 2011

6. (ev.) Godkännande av A punkter

7. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiv 2001/18/EG som ger medlemsstaterna möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av GMO inom sina territorier - (ev) politisk överenskommelse

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådsmötet är ordförandeskapets avsikt att nå en politisk överenskommelse om kommissionens förslag till förordning om GMO.

Bakgrund

Den 27 juli 2010 presenterade kommissionen ett förslag till en EU-förordning som tillfogar en artikel 26b till direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer (GMO) i miljön. Artikeln ger medlemsstaterna möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av GMO inom sina territorier även om den aktuella grödan har fått ett EU-godkännande för odling. Utöver det föreslås inga förändringar när det gäller själva hanteringen av ansökningar och godkännanden av GMO i EU.

Miljö- och hälsoskäl får inte åberopas som grund för ett förbud enligt den föreslagna artikel 26b eftersom dessa skäl redan har beaktats i den riskvärdering som föregår ett EU-godkännande. De skäl som anges för förbud enligt artikel 26b ska också vara i överensstämmelse med fördragen och i enlighet med EU:s internationella förpliktelser, till exempel WTO-bestämmelserna.

Genom att gå vissa medlemsstater till mötes i frågan om att begränsa odling av GMO hoppas kommissionen att dessa medlemsstater i högre grad kan förmås att rösta för att godkänna GMO för odling när en riskvärdering visat att den är säker för människa, djur och miljö. Kommissionen anför att förslaget att låta medlemsstaterna under vissa förutsättningar själva bestämma över huruvida man vill tillåta odling av en GMO ligger i linje med subsidiaritetsprincipen.

Förslaget har behandlats vid Miljöråden den 14 oktober och 20 december 2010 samt 14 mars, 21 juni och 19 december 2011. Det danska ordförandeskapet har ambitionen att nå en politisk överenskommelse vid kommande miljöråd den 9 mars. Sammanfattningsvis råder det delade meningar bland medlemsstaterna till förslaget. En rad medlemsstater är mycket kritiska till förslaget medan andra ställer sig positiva. Många har dock ställt sig undrande över vilka grunder besluten om nationella förbud kan tas på utan att komma i konflikt med regelverket för inre marknaden och WTO.

Svensk ståndpunkt

Regeringen har välkomnat KOM:s ansträngningar för att lösa problemen inom GMO-området, men har också sett svårigheter med det förslag som presenterats.

Regeringen är mån om att kärnan i GMO-regelverket, nämligen en vetenskapligt grundat riskbedömning från fall till fall av GMO, även i fortsättningen ska vara grunden för godkännande av GMO inom EU.

För regeringen har det varit viktigt att kommissionens förslag utvecklas till att vara i överrensstämmelse med EU fördraget och WTO:s regelverk. Regeringen har därför tidigt framfört behov av klarlägganden gällande förslaget förenlighet med regelverket för EU:s inre marknad och WTO för att kunna göra en helhetsbedömning. Den svenska inställningen är vidare att medlemsstaterna nationellt inte ska kunna överpröva den hälso- eller miljöriskbedömning som redan gjorts på EU-nivå. Efter noggrant övervägande har regeringen kommit fram till att Sverige inte kan stödja det danska kompromissförslaget som presenterats i rådet.

För ytterligare information, se bifogat rådsPM

Förslaget har tidigare behandlats i EU-nämnden den 8 oktober och den 16 december 2010 samt den 11 mars 2011, den 17 juni 2011 och 16 december 2011. Vidare hölls en överläggning med riksdagen om svensk ståndpunkt i miljö- och jordbruksutskottet den 9 juni 2011.

8. Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (LIFE)

- Orienteringsdebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådsmötet är ordförandeskapets avsikt att hålla en orienteringsdebatt om kommissionens förslag till ny LIFE-förordning. Ordförandeskapet kommer att skicka ut frågor innan miljørådet för att strukturera debatten.

Bakgrund

Förslaget till LIFE-förordning är ett sektorsförslag inom EU:s fleråriga budgetram. Kommissionen presenterade den 12 december 2011 förslaget till ny förordning om *Inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (LIFE)* för perioden 2014-2020. Medlemsstaterna och kommissionen ser LIFE som ett framgångsrikt instrument för att främja miljö- och klimatåtgärder. Samtliga medlemsstater i EU står bakom en ny programperiod av LIFE. LIFE-programmet har funnits sedan 1992. Den nuvarande LIFE+-förordningen (614/2007/EG) gäller åren 2007-2013 och har en totalbudget på knappt 2,2 miljarder euro. Den föreslagna budgeten för LIFE 2014-2020 innebär en

budgetökning till 3,2 miljarder euro, fördelat på 2,4 miljarder euro till delprogrammet miljö och 0,8 miljarder euro till delprogrammet klimat.

Förslaget till nytt LIFE-program är indelat i två delprogram: miljö och klimat. Under miljödelen föreslås tre prioriterade områden: resurseffektivitet, biologisk mångfald samt miljöstyrning och miljöinformation. Även klimatdelen föreslås innehålla tre prioriterade områden: begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning samt klimatstyrning och klimatinformation. Att klimat är ett eget delprogram är nytt jämfört med tidigare LIFE-förordningar. Ytterligare en nyhet i förslaget är införandet av integrerade projekt, som ska inriktas på planer och program som täcker större geografiska områden (t.ex. regioner), snarare än projekt i enskilda medlemsstater vilket syftar till att stärka genomförandet av EU:s miljölagstiftning.

I rådsarbetsgruppen har tre möten ägt rum. Diskussionerna har varit övergripande och främst riktats in på fyra huvudteman utpekade av på ordförandeskapet: integrerade projekt, förenkling och medfinansiering, begreppet geografisk balans och medlemsstaternas roll.

Förslag till svensk ståndpunkt

De frågor som ska ligga till grund för diskussionen vid rådsmötet har när detta skrivs ännu inte presenterats. Nedan finns förslag till övergripande svensk ståndpunkter.

Regeringen vill inom ramen för en oförändrad total utgiftsvolym i EU:s långtidsbudget prioritera insatser för miljö och klimat. Regeringens anser dock att för att öka vissa program på budgeten måste motsvarande sänkningar ske på andra områden. Regeringen menar att LIFE har varit ett framgångsrikt instrument som genom stöd till konkreta projekt har främjat genomförandet av EU:s miljöpolitik. Det är positivt att programmet också har spelat en central roll för att pröva nya strategier och tekniska lösningar.

Regeringens ståndpunkt är att det är mycket viktigt att projektmedel fortsätter att gå till konkreta miljö- och klimat åtgärder och att stöd fortsatt går till miljöorganisationer och nätverk för att driva projekt som syftar till ett genomförande av EU:s miljöpolitik.

Regeringen anser att det är positivt att kommissionen har föreslagit Klimat som ett separat delprogram då klimatfrågan är högt prioriterad av Sverige. Regeringens bedömning är att LIFE-programmet stärker genomförandet av EU:s miljö- och klimatpolitik och därmed tillför ett tydligt europeiskt mervärde.

Regeringens bedömning är att det är centralt att tydliggöra hur synergier och kopplingar till LIFE ska återspeglas i andra fonder och ramprogram för att LIFE ska få den önskade katalytiska effekten.

Regeringen anser att dessa aspekter behöver förtydligas för att skapa goda förutsättningar för de integrerade projekten.

ÖVRIGA FRÅGOR

9. (a) Uppföljning av det globala ministerforumet om miljö i Nairobi 20-22 februari 2012

- information från ordförandeskapet och kommissionen

UNEP:s tolfte specialsession av styrelsemötet och global ministerforum om miljö ägde rum i Nairobi den 20-22 februari 2012. Miljöminister Lena Ek ledde den svenska delegationen. Frågor som diskuterades under ministerforumet var den femte globala miljöbedömningen "Global Environmental Outlook", som UNEP tar fram vart fjärde till femte år, samt de två temana för Rio +20: grön ekonomi och reformer av det institutionella ramverket. Som en del av ministerforumet uppmärksammades UNEP:s 40 årsjubileum. Ett fåtal mindre beslut förhandlades, bland annat om reformer av den internationella miljöförvaltningen (IEG), hållbar konsumtion och produktion och finansiering av det globala kemikalie- och avfallarbetet.

(b) ETS/flyg: Lägesrapport

- information från kommissionen

Bakgrund

USA:s utrikesminister Clinton och transportminister LaHood har i ett brev till sina kollegor inom EU uppmanat EU att stoppa eller åtminstone skjuta upp genomförandet av det direktiv som inkluderar luftfarten i EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) från och med den 1 januari 2012.

Brevet från USA är ett av flera uttryck för den omfattande kritiken från tredje land mot att luftfarten inkluderas i EU ETS. Kritiken har även tagit sig uttryck i att ICAO:s råd i november 2011 antog en icke-bindande deklARATION där 26 länder utanför EU, bl.a. Brasilien, Indien, Kina, Ryssland, Sydafrika och USA, motsätter sig att flygoperatörer med säte utanför EU inkluderas i EU ETS. De åtta medlemsstater i EU som är medlemmar i ICAO:s råd reserverade sig mot deklARATIONEN.

En lag har antagits i USA som fördömer EU för agerandet med handelssystemet. I Kina kräver en ny lag att kinesiska flygbolag söker tillstånd hos staten för att få delta i EU ETS. För att sätta saker i proportion kan konstateras att två ledande amerikanska flygbolag nyligen höjde biljettpriset på flygningar över Atlanten med 3 USD som följd av EU ETS. Större är inte prispåverkan i nuläget.

EU-domstolen meddelade i december 2011 en dom angående en begäran om förhandsavgörande gällande överklagandet av bl.a. amerikanska flygoperatörer att inkluderas i EU ETS. Av domen framgår att det inte föreligger något hinder i internationell rätt att inkludera flyget i EU ETS på det sätt som gjorts.

Regeringen står fullt ut bakom ändringarna i handelsdirektivet som innebär att EU:s utsläppshandelssystem utvidgats till att även omfatta luftfart, inklusive flygningar till och från EU oberoende av i vilket land bolaget som genomför en flygning har sin hemvist.

(c) Luftvårdskonventionen (CLRTAP): Lägesrapport

- information från ordförandeskapet och kommissionen

FN:s luftvårdskonvention, (CLRTAP - Convention on long range transboundary air pollution), är en UNECE konvention som sedan slutet av 70-talet arbetar för att minska utsläppen av långväga transporterade luftföroreningar. Konventionen är en regional konvention med 51 parter och 8 protokoll som reglerar utsläpp av kväveoxider (NO_x), svaveldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃), flyktiga organiska ämnen (NMVOC), kadmium, bly, kvicksilver samt ett antal persistenta organiska föroreningar (POP). Konventionens arbete innefattar även kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar (SLCF).

Slutförhandlingar av ett uppdaterat s.k. Göteborgsprotokoll inom CLRTAP pågår. Senast träffades Konventionens högsta beslutande organ, Executive Body, i december 2011. Ett nytt protokoll väntas antas i april 2012. Nu gällande protokoll sätter utsläppstak för NO_x, SO₂, NMVOC och NH₃ till år 2010. I det reviderade protokollet ska dessa tak skärpas till år 2020 och ett tak sättas även för fina partiklar (PM 2,5). Speciella krav på utsläpp av black carbon (sot) som en delmängd av PM_{2,5}, diskuteras. Kommissionen har mandat att förhandla för EUs räkning.

(d) Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om fordonsbuller

- information från den Nederländska delegationen

EU:s nuvarande gränsvärden för buller från motorfordon har inte ändrats sedan 1995 trots ökad trafik. Teknikutvecklingen hos motorfordonen sedan 1995 är det främsta skälet till förslagen om skärpta gränsvärden för buller.

I EU:s grönbok Framtidens bullerpolitik från 1996 (KOM(96) 540) aviserar kommissionen att den under 2011 kommer att presentera förslag till förbättringar i EU:s lagstiftning för att minska bullernivån från vägtrafiken. Kommissionens förslag till förordning har nu presenterats och innebär skärpta gränsvärden för buller från motorfordon.

Det övergripande syftet med förslaget är att skydda människor från bullerstörningar genom att minska bullernivån från motorfordon, och samtidigt förbättra funktionen på EU:s inre marknad genom att harmonisera testmetoden.

Förslaget omfattar alla typer av motorfordon, som personbilar, lätta lastbilar, tunga lastbilar och bussar, inklusive terränggående varianter av dessa motorfordon. Regeringen välkomnar förslaget men har också synpunkter av i huvudsak teknisk art.

(e) European semester/Annual Growth Survey – the way forward after the March European Council

- information från ordförandeskapet och kommissionen

Den 23 november 2011 presenterade kommissionen sin årliga tillväxtrapport (se Faktapromemoria 2011/12: FPM64). Den utgör startskottet för den kommande nästa europeiska termin för förstärkt ekonomisk samordning inom EU. Rapporten kommer att ligga till grund

för diskussionen vid Europeiska rådets möte den 1-2 mars.

I rapporten redogör kommissionen för sina förslag till övergripande prioriteringar för den ekonomiska - och sysselsättningspolitiken de kommande 12 månaderna. Kommissionen understryker vikten av att genomföra redan beslutade prioriteringar och åtgärder samt redovisar förslag till åtgärder inom följande fem prioriterade områden:

1. Att driva differentierad, tillväxtfrämjande finanspolitisk konsolidering
2. Utlåningen ska återgå till normala nivåer
3. Främja tillväxt och konkurrenskraft
4. Bekämpa arbetslösheten och de sociala konsekvenserna av krisen
5. Modernisera den offentliga förvaltningen

Förslagen i kommissionens tillväxtrapport har diskuterats av Europeiska rådet den 1 – 3 mars. Rapporten har dessförinnan behandlats i flera rådsformationer under januari och februari. En ordförandeskapsrapport som sammanfattar diskussionerna har presenterats.

Regeringen stödjer ett effektivt genomförande av den europeiska terminen och ställer sig bakom de övergripande budskapen i kommissionens tillväxtrapport om vikten av att genomföra vad som redan överenskommit inom ramen för den första europeiska terminen. Regeringen verkar för kraftfulla budskap om fortsatt budgetkonsolidering

och genomförandet av nödvändiga strukturreformer på såväl nationell nivå som EU-nivå. Exempelvis är det angeläget att avregleringar, liksom reformer för att öka kvinnors arbetskraftsdeltagandegenomförs. Det är också viktigt att lyfta fram

åtgärder på EU-nivå för att stärka den inre marknaden, främja öppen handel och underlätta omställning till en resurseffektiv ekonomi.